Lietas arhīva Nr. C-2149-23/26
ECLI:LV:VRT:2023:0830.C71214923.3.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Valmierā 2023.gada 30.augustā

Vidzemes rajona tiesa,
tiesnese Evita Kaužēna,
atklātā rakstveida procesā izskatīja civillietu ārvalsts komersants OÜ "Aktiva Finance Group" vienkāršotās procedūras prasībā pret /pers. B/ par naudas piedziņu.

Aprakstošā daļa

[1] Prasītāja ārvalsts komersanta OÜ "Aktiva Finance Group" (turpmāk – prasītājs) pilnvarotais pārstāvis SIA "Julianus Inkasso Latvija" cēlis Vidzemes rajona tiesā vienkāršotās procedūras prasību pret /pers. B/ (turpmāk – atbildētājs) par naudas piedziņu.

[1.1] Prasības pieteikumā prasītājs lūdzis piedzīt no atbildētāja:

1) 515,71 EUR galveno parādu, ko sastāda neatmaksātā aizdevuma summa 508,71 EUR un parāda atgūšanas izdevumi 7,00 EUR;

2) 156,96 EUR procentus, ko sastāda nolīgtie procenti par aizdotā kapitāla lietošanu 110,88 EUR par laika periodu no 29.09.2014. līdz 28.10.2021. un likumiskie nokavējuma procenti 46,08 EUR par laika periodu no 28.10.2021. līdz 03.05.2023.;

3) 100,90 EUR tiesas izdevumus, ko sastāda lietā samaksātā valsts nodeva;

kā arī noteikt prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt no atbildētāja likumiskos procentus 6% gadā no piedzītās summas.

[1.2] Prasības pieteikumā norādīts, ka 29.09.2014. starp Ferratum Bank p.l.c. (pēc nosaukuma maiņas Multitude Bank p.l.c.) un atbildētāju ticis noslēgts kreditēšanas līgums Nr./numurs/ (turpmāk – Līgums). Atbildētājs piekritis Līguma nosacījumiem, veicot maksājumu sava konta identifikācijai uz aizdevēja bankas kontu. Saskaņā ar Līguma Standarta noteikumiem šāda piekrišana apliecinot, ka atbildētājs ir izlasījis Līgumu, pirms tas kļuvis viņam saistošs, izprot tā saturu un piekrīt tajā izklāstītajiem nosacījumiem, ir saņēmis Līgumu pastāvīgā datu nesēja formātā, kā arī ir saņēmis pienācīgus paskaidrojumus par Līgumu un tā būtiskajiem nosacījumiem, tostarp Līguma neizpildīšanas sekām.

29.09.2014. atbildētājam ticis izsniegts pirmais aizdevums.

Atbildētājs akceptējis Līgumu, veicot maksājumus saskaņā ar izsniegtajiem rēķiniem, kas apliecinot, ka Līgums ticis noslēgts un Līguma būtiskās sastāvdaļas satur Līguma Standarta noteikumi.

Saskaņā ar Līguma noteikumu 2.14. un 12.1. punktiem, aizdevējs izsūtījis atbildētājam rēķinus, bet atbildētājs nav veicis parāda apmaksu pilnā apmērā, pielaižot maksājumu kavējumu.

Līguma darbības laikā aizdevējs esot izsniedzis atbildētājam aizdevumus par kopējo summu 1050,00 EUR, ko apliecinot prasības pieteikumam pievienotie maksājuma uzdevumi. Atbildētājs Līguma darbības laikā veicis maksājumus aizdevējam par kopējo summu 1038,13 EUR, kas ieskaitīti vēl nenomaksātos procentos 496,84 EUR apmērā un aizdevuma pamatsummas dzēšanai 541,29 EUR apmērā.

Atbildētāja izmantotā un neatgrieztā kredīta (aizdevuma) pamatsumma esot 508,71 EUR, procentu parāds par kredīta (aizdevuma) izmantošanu sastādot 110,88 EUR, kopā 619,59 EUR, kas detalizēti atspoguļota prasībai pievienotajā parāda summas aprēķinā. Uz 03.05.2023 Atbildētāja kopējā neatmaksātā parāda summa sastādot 672,67 EUR, kas sastāv no: parāda pamatsummas 508,71 EUR, parāda atgūšanas izdevumiem 7,00 EUR, nolīgtiem procentiem par aizdevuma izmantošanu 110,88 EUR apmērā un likumiskajiem nokavējuma procentiem 46,08 EUR.

09.07.2021. Ferratum Bank p.l.c. cedējusi prasītājam no Līguma izrietošās prasījuma tiesības pret atbildētāju. Prasītājs izsūtījis atbildētājam paziņojumu par prasījuma tiesību cedēšanu un Līguma pārtraukšanu, kas uzskatāms par paziņojumu par prasījuma tiesību cesiju saskaņā ar Civillikuma 1804.pantu. Līgums ticis izbeigts saskaņā ar Līguma noteikumu 13.12.punktu, jo atbildētājs pārkāpis Līguma nosacījumus un pielaidis maksājumu kavējumu.

[1.3] Prasības pieteikumā norādīts, ka prasība pamatota ar Civillikuma 1402., 1425., 1587., 1756., 1757., 1759., 1763., 1793., 1797., 1798., 1801., 1805., 1934. un 1943.pantu, Parādu ārpustiesas atgūšanas likuma 6.pantu, Ministru kabineta 29.01.2013. noteikumu Nr.61 "Noteikumi par parāda atgūšanas izdevumu pieļaujamo apmēru un izdevumiem, kas nav atlīdzināmi" 2.punktu, Civilprocesa likuma 1., 8., 41.panta pirmo daļu, 195., $250.^{18}$, $250.^{19}$ un $250.^{20}$pantu.

[2] Atbildētājs paskaidrojumu par prasības pieteikumu nav sniedzis.

Tiesa, saskaņā ar Civilprocesa likuma $250.^{21}$ panta otro daļu, atzīst, ka paskaidrojuma nesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā.

[3] Ar Vidzemes rajona tiesas tiesneses 28.06.2023. lēmumu civillietas izskatīšana nolikta rakstveida procesā 30.08.2023. Vienlaikus ar minēto lēmumu lietas dalībniekiem norādīts uz pierādījumu neesību lietā nozīmīgu apstākļu konstatēšanai, paziņots par sprieduma pieejamības datumu un izskaidrotas tiesības lūgt pilna sprieduma sastādīšanu un pieteikt noraidījumu tiesnesei.

[4] 09.08.2023. prasītājs iesniedzis tiesai paskaidrojumu, norādot, ka lietas izskatīšanas gaitā puses savas procesuālās tiesības realizējot sacīkstes formā, kas izpaužas, pusēm iesniedzot pierādījumus un tiesai adresētus pieteikumus, piedaloties nopratināšanā, citu pierādījumu pārbaudē un novērtēšanā, kā arī pušu debatēs un veicot citas procesuālās darbības. Tā kā atbildētājs neesot sniedzis paskaidrojumus un nav cēlis iebildumus pret prasību, nav cēlis pretprasību, uzskatāms, ka atbildētājs prasību atzīstot, un prasība esot apmierināma pilnā apmērā.

Motīvu daļa

[5] Novērtējusi prasības pieteikumā un prasītāja paskaidrojumos norādīto kopsakarā ar lietā esošajiem rakstveida pierādījumiem, tiesa atzīst, ka **prasītāja prasība nav pierādīta un ir noraidāma.**

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 250.^{25}panta otro prim daļu, tiesa pēc savas iniciatīvas spriedumu sastāda pilna sprieduma formā atbilstoši Civilprocesa likuma 193.pantā noteiktajam sprieduma saturam.

[6] No prasības pieteikumā norādītā izriet, ka prasība celta par neatmaksātā aizdevuma un ar to saistīto blakus prasījumu piedziņu, kā arī par parāda atgūšanas izdevumu piedziņu.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 190.panta otrajai daļai, tiesa spriedumu pamato uz apstākļiem, kas nodibināti ar pierādījumiem lietā. Ņemot vērā minēto, tiesa nepievienojas prasītāja viedoklim, ka paskaidrojumu nesniegšana par prasības pieteikumu un iebildumu necelšana būtu uzskatāma par prasības atzīšanu, kas nozīmētu, ka prasība apmierināma pilnībā. Tiesas ieskatā, saskaņā ar Civilprocesa likuma 190.panta otro daļu prasības tiesvedības lietās par parāda piedziņu, atšķirībā, piemēram, no lietām par saistību piespiedu izpildīšanu brīdinājuma kārtībā, tiesai, pamatojoties uz lietā iesniegtajiem pierādījumiem, jāpārliecinās par saistības esību un tās saturu, kā arī jāpārbauda piedzenamā parāda esība un jākonstatē konkrēts tā apmērs.

Izskatāmajā lietā tiesa ņem vērā arī to, ka atbildētājam ierakstītā pasta sūtījumā /numurs B/ nosūtītais prasības pieteikums atgriezts atpakaļ tiesā ar norādi "beidzies glabāšanas laiks", savukārt nereģistrētā pasta sūtījumā atbildētājam 28.06.2023. nosūtītie tiesas dokumenti, t.sk., atkārtoti nosūtītais prasības pieteikums, atgriezti tiesā ar atzīmi "nav pasta kastes". Atbildētājs nav apstiprinājis arī viņam uz Līguma 1.lapā norādīto elektroniskā pasta adresi /elektroniskā pasta adrese/ nosūtīto tiesas dokumentu saņemšanu. Tādējādi, lai arī atbilstoši Civilprocesa likuma 56.panta otrās trīs prim daļas un 56.^{1}panta pirmās daļas noteikumiem prasības pieteikums civilprocesuālo attiecību ietvaros uzskatāms par piegādātu, un tā atgriešana tiesā nekavē lietas virzību, tomēr minētie apstākļi tikai nostiprina tiesas pārliecību par nepieciešamību pārbaudīt prasītāja celtās prasības pamatotību pēc lietā esošajiem pierādījumiem.

[7] Saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, savukārt Civillikuma 1590.pantā noteikts, ka katrai pusei ir pret otru prasības tiesība par līguma izpildīšanu.

Saskaņā ar Civillikuma 1943.pantu aizņēmējam jāatdod tāda pati summa, kādu viņš saņēmis, bet atbilstoši Civillikuma 1946.panta pirmajai daļai procenti par aizdevumiem dodami tikai tad, ja tie bijuši tieši norunāti vai ja parādnieks pielaidis nokavējumu. Nokavējuma procentu maksāšanas pienākumu noteic arī Civillikuma 1759.panta 1.punkts.

Tādējādi lietā par neatmaksāta aizdevuma un ar to saistītu procentu piedziņu tiesai jākonstatē gan līguma noslēgšanas fakts, gan aizdevuma summas faktiska izsniegšana, gan noslēgtā līguma saturs.

[7.1] Saskaņā ar Civillikuma 1493.panta pirmo daļu, lai akts būtu spēkā, kā tā būtisks piederums vajadzīgs visu darījuma dalībnieku vai arī viņu vietnieku paraksts.

Nedz prasības pieteikumam pievienotā Līguma titullapa, nedz Līguma speciālie noteikumi nesatur aizdevēja Ferratum Bank p.l.c. pārstāvja un atbildētāja paraksta atveidojumus. Vienlaikus no prasības pieteikumā norādītā izriet, ka Līgumu puses slēgušas attālināti, izmantojot distances saziņas līdzekļus.

Saskaņā ar Līguma Standarta noteikumu 3.1., 3.3., 3.4. un 3.5.punktu, lai noslēgtu kreditēšanas līgumu ar Ferratum Bank p.l.c., personai jāiepazīstas ar kreditēšanas līguma noteikumiem, jāaizpilda pieteikuma forma bankas tīmekļa vietnē, apliecinot gatavību saistīties uz kreditēšanas līguma noteikumiem, un jāveic 0,01 EUR maksājums uz Ferratum Bank p.l.c. norēķinu kontu. No minētajiem Līguma noteikumiem izriet, ka maksājuma 0,01 EUR veikšana ir pēdējā no aizņēmēja puses veicamā darbība, lai kreditēšanas līgumu varētu uzskatīt par noslēgtu.

Saskaņā ar Civillikuma 1838.panta pirmo un otro daļu tas, ka samaksa izdarīta, jāpierāda tam, kas to apgalvo, un ka pierādīt samaksu var ar visiem atļautiem pierādījuma līdzekļiem, bet sevišķi ar rakstisku apliecinājumu jeb kvīti.

Tiesa konstatē, ka lietā nav iesniegts maksājuma dokuments, kas apliecinātu, ka atbildētājs 29.09.2014. veicis 0,01 EUR maksājumu Ferratum Bank p.l.c., un līdz ar to – atbildētāja gribu saistīties uz Līgumā paredzētajiem noteikumiem. Tā vietā prasītājs iesniedzis Multitude Bank p.l.c. (Ferratum Bank p.l.c. jaunais nosaukums) pārstāves /pers. I/ 09.08.2023. elektroniski parakstītu izziņu par klienta ID maksājumu, kurā norādīts, ka "*"Multitude Bank p.l.c." reģ. Nr. C 56251 (iepriekš Ferratum Bank p.l.c.) apstiprina, ka 29.09.2014 no /pers. B/ (P.K. /personas kods/), lai apstiprinātu konta nr. /konta numurs/, tika saņemts ID maksājums. Aizdevuma Nr.800.*".

Civillikuma 1800.pants noteic, ka ar cesiju uz cesionāru (šajā gadījumā – prasītāju) pāriet tikai prasījuma tiesība, bet ne līgumiskā attiecība, no kuras šī tiesība izriet, savukārt Civillikuma 1806.panta noteikts, ka cesionārs (šajā gadījumā – prasītājs) neiegūst ar cesiju vairāk un lielākas tiesības, nekā bijušas cedentam (šajā gadījumā – Multitude bank p.l.c.). Ievērojot to, ka Multitude Bank p.l.c. ir sākotnējais aizdevējs, kurš ar Līgumu pamatotās prasījuma tiesības pret atbildētāju prasītājam nodevis cesijas ceļā, tiesa secina, ka prasītājs ir Multitude Bank p.l.c. prasījuma tiesību pēcinieks, kura tiesību pamatu un apjomu noteic starp minēto banku un atbildētāju, iespējams, notikušā darījuma saturs un kuram šī iemesla dēļ sava tiesā celto prasību jāspēj pamatot tā, kā to būtu darījis sākotnējais kreditors. Līdz ar to Multitude Bank p.l.c. izziņa par atbildētāja ID maksājuma veikšanu, tiesas ieskatā, atzīstama par prasītāja puses paskaidrojumu, nevis rakstveida pierādījumu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 104.panta pirmo daļu pušu paskaidrojumi atzīstami par pierādījumiem tikai tad, ja tos apstiprina citi lietā esoši pierādījumi.

Pie šādiem apstākļiem, ņemot vērā, ka lietā nav iesniegti jebkādi citi pierādījumi par atbildētāja veikto identifikācijas maksājumu vai Līguma noslēgšanu, tiesa atzīst, ka prasītājs nav pierādījis Līguma noslēgšanas faktu. Tiesa nevar atzīt par pamatotu cesionāra celtu piedziņas prasību, kas balstīta tikai un vienīgi uz sākotnējā kreditora (cedenta) apgalvojumiem par darījuma noslēgšanu un parāda esību kā tas ir izskatāmajā lietā.

Izpildot Civilprocesa likuma 93.panta ceturtās daļas prasības, par pierādījumu neesību prasībā apgalvotajam faktam, ka 29.09.2014. starp Ferratum Bank p.l.c. un /pers. B/ būtu ticis noslēgts Līgums, tiesa lietas dalībniekiem tika norādījusi 28.06.2023. lēmumā, bet papildu pierādījumi lietā nav iesniegti.

[7.2] Lai gan prasības pieteikumā norādīts, ka prasības pieteikumam pievienotie maksājuma uzdevumi apliecinot aizdevuma izsniegšanu atbildētājam 1050,00 EUR apmērā, lietā nav iesniegti pierādījumi par atbildētājam izsniegtajām aizdevuma summām, kas atbilstoši Civillikuma 1934.pantam ir aizdevuma līguma noslēgšanas un aizdevēja saistību izpildes pierādījums.

Pamatojoties uz sprieduma 7.1.punktā norādītajiem apsvērumiem Multitude Bank p.l.c. pārstāves /pers. I/ 09.08.2023. elektroniski parakstīto izziņu par aizdevuma piešķiršanu klientam tiesa atzīst par prasītāja puses paskaidrojumu, tāpēc šos apsvērumus atkārtoti nenorāda.

Par pierādījumu neesību tam, ka Ferratum Bank p.l.c. izsniegusi /pers. B/ aizdevumu prasības pieteikumā norādītajā 1050 EUR apmērā, tiesa lietas dalībniekiem tika norādījusi 28.06.2023. lēmumā, bet papildu pierādījumi šī prasībā apgalvotā fakta pamatošanai lietā nav iesniegti.

Pamatojoties uz minēto, tiesa atzīst, ka prasība daļā par aizdevuma pamatsummas 508,71 EUR piedziņu noraidāma kā nepierādīta un līdz ar to – nepamatota.

[7.3] Ņemot vērā sprieduma 7.1. un 7.2.punktā norādītos tiesas secinājumus, ka lietā nav pierādīts prasībā apgalvotais Līguma noslēgšanas fakts un aizdevuma faktiska izsniegšana atbildētājam, tiesai nav pamata apsvērt jautājumu par nolīgto kapitāla lietošanas procentu un likumisko nokavējuma procentu piedziņu, jo atbilstoši Civillikuma 1754.pantam procentiem vienmēr nepieciešams galvenais parāds jeb kapitālparāds, bet izskatāmajā lietā tiesa šāda galvenā parāda esību nav konstatējusi.

Pamatojoties uz minēto, tiesa atzīst, ka prasība daļā par aizdevuma lietošanas procentu 110,88 EUR un likumisko nokavējuma procentu 46,08 EUR piedziņu noraidāma kā nepierādīta un līdz ar to – nepamatota.

[8] Saskaņā ar Parādu ārpustiesas atgūšanas likuma 6.pantu parādniekam ir pienākums atlīdzināt parāda atgūšanas pakalpojuma sniedzējam radušos parāda atgūšanas izdevumus, ja to atlīdzināšana tiek pieprasīta un nepastāv strīds par parāda esamību, un šo izdevumu pieļaujamo apmēru un izdevumus, kuri nav atlīdzināmi, nosaka Ministru kabinets.

Ņemot vērā, ka izskatāmajā lietā tiesa nav konstatējusi no atbildētāja piedzenamu parādu (sprieduma 7.punkts), nav konstatējams arī Parādu ārpustiesas atgūšanas likuma 6.pantā noteiktais pamats parāda atgūšanas izdevumu piedziņai, un prasība noraidāma arī daļā par parāda atgūšanas izdevumu 7,00 EUR piedziņu.

[9] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Ņemot vērā, ka prasība tiek noraidīta pilnībā, tiesas izdevumu piedziņai no atbildētāja nav pamata, un šie izdevumi jāuzņemas prasītājam.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 33.panta otro daļu tiesas izdevumi ir ne tikai valsts nodeva, bet arī ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, un atbilstoši tā paša likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktam pie tiem cita starpā pieder arī izdevumi, kas saistīti ar tiesas dokumentu atvasinājumu izgatavošanu un tiesas korespondences piegādāšanu.

Civilprocesa likuma 40.panta pirmajā daļā noteikts, ka summas, kuras nepieciešamas izdevumu samaksai par tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu atvasinājumu izgatavošanu un tiesas korespondences piegādāšanu, iemaksā valsts, un atbilstoši Ministru kabineta 11.01.2022. noteikumu Nr.20 "Ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu aprēķināšanas kārtība" 5.punktam tiesa šos izdevumus aprēķina lietas izskatīšanas beigās un Civilprocesa likumā noteiktajā kārtībā piespriež no pusēm tiesu ieņēmumos.

Saskaņā ar Ministru kabineta 11.01.2022. noteikumu Nr.20 "Ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu aprēķināšanas kārtība" 14.punktu, tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanas un izsniegšanas izdevumi, kā arī rakstveida pierādījumu atgriešanas izdevumi vienam pasta sūtījumam ir 2,00 EUR. Šo pašu noteikumu 15.punktā noteikts, ka ar tiesas dokumentu atvasinājumu izgatavošanu saistītie izdevumi dokumentiem apjomā līdz 250 lapām ir 5,00 EUR

Saskaņā ar lietas uzziņas lapā fiksētajiem datiem ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi izskatāmajā lietā ir 9,00 EUR, tajā skaitā, 5,00 EUR par elektroniskā dokumenta formā iesniegtā prasības pieteikuma izdrukāšanu tā tālākai nosūtīšanai atbildētājam un 4,00 EUR par tiesas korespondences nosūtīšanu atbildētājam divos pasta sūtījumos.

Pamatojoties uz iepriekš minēto, **no prasītāja valsts labā piedzenami ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 9,00 EUR apmērā**.

[10] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1]pantu, taisot spriedumu par naudas summas un tiesāšanās izdevumu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, un šis termiņš nedrīkst būt garāks par 10 dienām no sprieduma spēkā stāšanās dienas, un, pamatojoties uz minēto tiesību normu, prasītājam nosakāms termiņš labprātīgai sprieduma izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Ņemot vērā minēto un pamatojoties uz 193., 194., 195., 204.[1], 250.[25] un 250.[27] pantu, tiesa

nosprieda:

1. Noraidīt pilnībā ārvalsts komersanta OÜ "Aktiva Finance Group", Igaunijas komersanta reģistrācijas Nr.10746479, prasību pret /pers. B/, personas kods /personas kods/, par naudas piedziņu 672,67 EUR (seši simti septiņdesmit divi euro un sešdesmit septiņi centi) apmērā.
2. Piedzīt no ārvalsts komersanta OÜ "Aktiva Finance Group", Igaunijas komersanta reģistrācijas Nr.10746479, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 9,00 EUR (deviņus euro).
3. Noteikt ārvalsts komersantam OÜ "Aktiva Finance Group", Igaunijas komersanta reģistrācijas Nr.10746479, termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Valsts labā piedzītā summa iemaksājama Tiesu administrācijas, reģistrācijas Nr.90001672316, kontā LV51TREL2190458019000 Valsts kasē, maksājuma mērķī norādot "ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi lietā Nr.C71214923".

4. Spriedums sastādīts un pieejams tiešsaistes sistēmā 2023.gada 30.augustā.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā 20 (divdesmit) dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas – 2023.gada 30.augusta, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440.[2]pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem.

Tiesnese Evita Kaužēna

Spriedums parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu.